

DE DOOD DIE SCHEIDT GEKEERD

1 Koningen 17, 17-24 Lucas 7, 11-17

*In de lezingen van vandaag komen dood en leven elkaar tegen.
De zoon van een weduwe sterft door een ziekte die verergert,
terwijl de man Gods Elia bij haar in huis te gast is
En op het moment dat Jezus met de zijnen de stad Naïm nadert,
wordt een dode uitgedragen, de enige zoon van een weduwe.
Leven en dood komen elkaar ook nu tegen. Wie is de sterkste?
En wat is onze rol in dit treffen?*

De dood kent veel gedaanten.

We kennen het sterfbed van oude mensen

die dankbaar terugkijken op een voltooid leven.

Zij hebben de kinderen van hun kinderen mogen zien

die zij bij het afscheid heil en zegen toewensen.

Zij zijn klaar voor de reis naar de overkant

En ook bij de achterblijvers overheerst de dankbaarheid het verdriet.

Maar de dood kan ook brutaal en ongenadig zijn;

hij wordt niet voor niets een dief genoemd die inbreekt in je huis,

geen respect toont en overhoop haalt wat je dierbaar is.

Zo heb je samen hard gewerkt, moeilijke tijden doorgemaakt

en hoop je samen te genieten van rustiger tijden,

en zo vaagt een kwaadaardige ziekte alles weg.

Het ergste is een kind te moeten verliezen:

voortzetting van je eigen leven, je eigen vlees en bloed

- erger dan het verlies van je partner.

Het is of je bent ontkend in je diepste verlangen

om het leven dat je hebt mee te delen en over te dragen, zodat het doorgaat.

Je leven loopt dood, wordt op zichzelf teruggegooid,

En in arme streken is het kind ook maatschappelijk je bestaanszekerheid:

garantie voor je levensonderhoud, steun voor de oude dag.

Zo wordt in beide lezingen van vandaag de dood getekend

als een macht die de beweging van het leven stillegt,

die mensen van elkaar losrukt en op zichzelf teruggooit.

Dramatisch krijgt het vorm in de rouwstoet die de stad uittrekt:

de dood als verbanning uit de samenleving.

Op dat moment staat een andere stoet op het punt de stad in te trekken:

Jezus met zijn leerlingen: beeld van een andere beweging

door Jezus 'het rijk van God' genoemd

- een wereld waar blinden gaan zien, doven horen, doden opstaan

een samenleving niet beheerst door terugval van mensen op zichzelf
maar door verbinding met elkaar, door herstel van communicatie,
in het Oude en Nieuwe Testament een wereld van 'verbond' genoemd.

Twee bewegingen die elkaar tegenkomen: de rouwstoet van de dood
en die van Jezus met zijn leerlingen op weg naar de stad, naar verbond
God voorkomt de dood niet, maar hij begeeft zich in onze geschiedenis:
en in Jezus en zijn leerlingen - dat zijn wij - komt hij de dood tegen.
En dan openbaart zich 'de God van levenden, niet van doden'
die hartstochtelijk wil dat wij rechtop staan, zien wat is, vrijuit gaan.
Hij gaat de confrontatie aan met de dood, roept hem een halt toe,
keert de macht die scheidt, geeft mensen terug aan zichzelf en aan elkaar.

Meegaan in die stoet: wat houdt dat voor ons hier en nu in?
Een uitvaart veranderen in een dodenopwekking zit er niet direct in
alhoewel van iemand als Sint Dominicus verteld wordt dat hij dit een keer deed.
Maar wel kunnen we tegen de dood die scheidt
persoonlijk en als gemeenschap een teken zijn van verbinding tegen de dood in,
- een beweging laten zien die zich niet neerlegt bij de afbraak,
en laat merken dat de dood niet het laatste woord heeft.

De realiteit van de dood kunnen we niet ontkennen.
- ook de ten leven gewekte jongeman is ooit weer gestorven,
en Jezus kwam in zijn eigen sterven de dood in zijn meest brute vorm tegen.
Waar het wel om gaat is dat we de angel uit de dood halen,
dat we midden in de scheiding van de dood een tegenkracht doen voelen,
de kracht van nabijheid die verbindt - sterker dan de dood die scheidt -,
zodat in ons gaat leven dat klassieke evangeliewoord bij een uitvaart:
*Ik ben de opstanding en het leven
wie in mij gelooft zal leven, al is hij gestorven*

Soms laten mensen die kampen met een slopende ziekte in hun midden,
elkaar iets voelen van die levenskracht die zich door geen dood laat kisten.
Het is niet gemakkelijk - eerder een gevecht soms en een getob -
en dan tóch elkaar nabij blijven, niet weglopen, het uithouden.
Maar áls men dit aan durft te gaan, zijn er ook momenten van dankbaarheid
om krachten van verbondenheid, sterker dan de afbraak die aan de gang is.

VOORBEDEN

Bidden wij tot God van het leven
die de dood die scheidt kan keren

Roepen wij Gods ontferming af over allen die rouwen
om een onherstelbaar verlies dat zij leden,
en geen verlichting vinden voor hun verdriet:
dat zij nabijheid ondervinden van mensen die meelevten.

Bidden wij voor hen die waken
bij ernstig zieken, bij stervenden.
Dat zij een teken zijn van een verbondenheid
die door de dood niet teniet gedaan kan worden.

Gedenken wij allen die hun krachten voelen afnemen
en de dood onder ogen moeten zien,
dat de aandacht en de liefde van mensen om hen heen
hen sterkt in de overtuiging dat de dood niet het einde is.

Bidden wij voor onszelf, hier bijeen:
dat wij steun vinden in het woord van de Heer
die gezegd heeft: 'Ik ben de opstanding en het leven.
Wie in mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven.'

OPENINGSGEBED

GIJ, DIE LEVEN EN DOOD
IN UW HANDEN HOUDT:
WEK ONS TOT LEVEN
IN HEM DIE UW WOORD IS,
UW STEM EN AANWEZIGHEID ONDER ONS:
JEZUS, ONZE BROEDER,
HOOP VOOR ALLE MENSEN DIE LEVEN ONDER DE ZON,
DIT UUR EN ALLE DAGEN VAN ONS LEVEN.
AMEN

GEBED OVER DE GAVEN

BARMHARTIGE GOD,
AANVAARD ONS IN DIT BROOD EN DEZE BEKER
WAARIN WIJ U DANKEN,
GIJ DIE ONS NIEUW LEVEN SCHENKT
IN JEZUS DIE DOOR DE DOOD IS HEENGEGAAN
EN ONS BEHOUD IS
DIT UUR EN ALLE DAGEN VAN ONS LEVEN.
AMEN.

SLOTGEBED

GIJ BRON VAN ALLE LEVEN,
GIJ WILT DAT GEEN MENS OP AARDE
VERLOREN GAAT,
GIJ SCHENKT ONS TOEKOMST
IN JEZUS, UW ZOON;
GEEF DAT WIJ IN WOORD EN GEBAAAR
AAN ALLE MENSEN HEM BEKEND MAKEN
DIE DE MACHT VAN DE DOOD GEBROKEN HEEFT:
- ALLES WAT SCHEIDT EN MENSEN TERUGWERPT OP ZICHZELF -
VANDAAG EN AL ONZE DAGEN. A
AMEN.